

Република Србија
Здравствени центар Прокупље
Бр. 3395/11
20.06.2024.г.
Прокупље

На основу члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС“ бр.35/23) и члана 27. Статута Здравственог центра Прокупље, Привремени Управни одбор Здравственог центра Прокупље доноси

П Р А В И Л Н И К О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЗДРАВСТВЕНОГ ЦЕНТРА ПРОКУПЉЕ

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о безбедности и здрављу на раду Здравственог центра Прокупље уређује се организација и начин спровођења безбедности и здравља на раду као и права, обавезе и одговорности у спровођењу и унапређивању превентивних мера безбедности и здравља на раду, у циљу стварања безбедних и здравих услова рада и спречавања повреда на раду и професионалних обољења.

Члан 2.

Право на безбедност и здравље на раду остварују:

1. лица која су у радном односу код послодавца и лица ангажована ван радног односа;
2. ученици и студенти који се, у складу са законом, налазе на обавезном производном раду, професионалној пракси или практичној настави или учењу кроз рад у систему дуалног образовања;
3. лица која, у складу са законом, обављају привремене и повремене послове преко омладинске, односно студентске задруге;
4. лица која су упућена на додатно образовање и обуку по упућу носиоца послова запошљавања;
5. лица која се затекну у радној средини, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Члан 3.

Послодавац се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера безбедности и здравља на раду одређивањем другог лица или преношењем својих обавеза и одговорности на та лица.

Спровођење мера за безбедност и здравље на раду је право и обавеза сваког запосленог у Здравственом центру Прокупље.

Непридржавање прописаних мера за безбедност и здравље на раду представља повреду радне обавезе.

Превентивне мере

Члан 4.

Превентивне мере обезбеђује послодавац полазећи од следећих начела:

1. избегавање ризика;
2. процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
3. отклањање ризика на њиховом извору применом савремених техничких решења;

4. прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се смањила монотонија у раду и рад по унапред дефинисаном темпу, у циљу смањења њиховог утицаја на здравље запосленог;
5. прилагођавања техничком напретку;
6. замена опасног на радном месту у радној средини безопасним или мање опасним;
7. развијања кохерентне политике превенције која обухвата технологију, организацију рада, услове рада, односе у радном процесу и утицај фактора у вези са радном средином;
8. давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду;
9. одговарајућа обука запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за безбедан рад.

II ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 5.

Послодавац је дужан да обезбеди безбедност и здравље на раду запосленом у свим активностима послодавца и на свим нивоима организовања рада и радног процеса.

Послодавац организује послове безбедности и здравља на раду узимајући у обзир врсту и обим радног процеса, број радних смена, број запослених, разноврсност послова и нивоа ризика на радном месту и у радној средини.

Послодавац организује послове безбедности и здравља на раду тако да сваки запослени спроводи прописане мере безбедности и здравља на раду у свом делокругу рада на радном месту на коме је распоређен.

Члан 6.

У стручном погледу, за обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац именује саветнике за безбедност и здравље на раду сходно члану 48. Закона о безбедности и здрављу на раду, узимајући у обзир делатност којом се бави и бројем запослених.

Права, обавезе и одговорности саветника за обављање послова безбедности и здравља на раду уређују се овим правилником, а у складу са Законом.

III ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ У ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Директор

Члан 7.

Директор Здравственог центра Прокупље у спровођењу послова из области безбедности и здравља на раду:

1. предлаже Управном одбору доношење Правилника о безбедности и здрављу на раду;
2. доноси:
 - одлуку о покретању поступка процене ризика и одређивању лица одговорних за спровођење поступка процене ризика,
 - акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини којим утврђује начин и мере за њихово отклањање, као и измене и допуне акта о процени ризика у случају појаве нове опасности и штетности, увођења нових радних места и нове технологије и промене услова радне средине,
 - сва остала акта: програме обуке, процедуре, обавештења, информације, инструкције, упозорења и сл., у вези са безбедношћу и здрављем на раду;
3. организује послове безбедности и здравља на раду и доноси одлуку о именовању

саветника за безбедност и здравље на раду;

4. општим актом, уговором о раду, односно другим уговором у складу са прописом којим се уређује рад, уреди обавезе и одговорности у вези са свакодневним праћењем и контролом примене мера безбедности и здравља на раду;
5. обезбеђује финансијска средства за спровођење превентивних мера ради заштите живота и здравља запослених;
6. обезбеђује обуке запослених за безбедан и здрав рад;
7. обезбеђује набавку и коришћење ЛЗО у складу са Актом о процени ризика;
8. обезбеђује одржавање средстава за рад и средстава ЛЗО у исправном стању;
9. ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад, електричних и громобранских инсталација и испитивање услова радне средине;
10. обезбеђује, на основу Акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада, прописане лекарске прегледе запослених;
11. обезбеђује пружање прве помоћи;
12. обезбеђује пријављивање повреда на раду и професионалних болести;
13. зауставља сваку врсту рада који представља озбиљну, неизбежну и непосредну опасност по запослене;
14. забрањује рад на опреми за рад када се приликом прегледа и провере утврди да на опреми за рад нису примењене мере за безбедан и здрав рад;
15. омогућује континуирано усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запослених које одреди за обављање послова безбедности и здравља на раду;
16. обезбеђује вођење и чување евиденција из области безбедности и здравља на раду;
17. омогућује улазак инспектору рада у објекте и просторије и одређује најмање једног запосленог који ће инспектору рада пружити потребне информације, обавештења, акте и документацију;
18. организује примену наложених мера од инспектора рада и обавештава инспекцију рада о извршењу решења;
19. зауставља рад на радном месту, односно средствима за рад, у поступку вршења надзора смртне, колективне или тешке повреде на раду инспектора за рад или другог надлежног органа у циљу обезбеђивања доказа;
20. стара се да се приликом набавке опреме за рад и ЛЗО обезбеди прописана техничка документација у складу са законским прописима;
21. где је то неопходно, обезбеђује упутство за употребу и одржавање опреме за рад и ЛЗО, упутство за безбедан рад за коришћење опреме за рад и безбедносни лист за коришћење опасних хемијских материја;
22. послодавац је дужан да омогући саветнику за безбедност и здравље на раду независно и самостално обављање послова у складу са законом, довољно времена за обављање тих послова и приступ свим потребним подацима у складу са законом.

Помоћник директора и главна сестра Здравственог центра Прокупље

Члан 8.

У спровођењу послова из области безбедности и здравља на раду помоћници директора и главна сестра дужни су да осигурају спровођење овог Правилника и других прописа из безбедности и здравља на раду као и:

1. да забране рад на оним радним местима у установи где се утврди да постоји непосредна опасност по живот и здравље запослених;
2. да предложи директору забрану рада запосленима који се не придржавају прописаних мера заштите на раду и тиме угрожавају свој и живот и здравље својих колега;
3. да врше контролу извршавања обавеза непосредних руководиоца а које су наложене из

области безбедности и здравља на раду;

4. да предлажу директору мере и активности за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду;

Руководиоци служби, одељења и одсека (начелници, шефови, главне и одговорне сестре и техничари и одговорни радници)

Члан 9.

Руководиоци служби, одељења и одсека као непосредни организатори процеса рада у својим организационим јединицама при спровођењу мера из области безбедности и здравља на раду имају следеће обавезе:

1. да спроведу практично оспособљавање запослених кроз упознавање са процедурама и упутствима за рад у тој служби и обуче га за рад на средствима рада на том радном месту;
2. да не дозволе рад раднику који није прошао теоријску и практичну обуку из безбедности и здравља на раду;
3. да на видном месту истакну упутства за рад;
4. да континуирано информишу запослене о свим актима, процедурама, упутствима и информацијама везаним за безбедност и здравље на раду;
5. да се старају да сви запослени добију припадајућа лична заштитна средства, да воде и чувају евиденцију о задужењу ЛЗС и да контролишу њихову употребу;
6. да свакодневно прате, контролишу и извештавају саветника за безбедност и здравље на раду о примени мера за безбедност и здравље на раду;
7. да правовремено пријављују одговорним службама све кварове, као и да обезбеде да опрема која је у квару буде видно обележена и искључена из процеса рада како не би угрожавала безбедност запослених;
8. да чувају атестно-техничку документацију и упутства за опрему за личну заштиту на раду, опрему за рад и инсталације;
9. да се старају да се опрема за личну заштиту, опрема за рад и инсталације користе на прописан начин у складу са упутствима;
10. да воде рачуна да се, приликом сервисирања и испитивања опреме за рад, уредно воде и чувају сервисне свеске;
11. да не дозволе рад са опасним материјама ако уз хемијску материју није достављен безбедносни лист и ако нису обезбеђене све мере које произлазе из садржаја безбедносног листа;
12. да обезбеде да се сви запослени који раде са опасним материјама упознају са безбедносним листовима и да требају лична заштитна средства по препоруци из безбедносних листи;
13. да прате и евидентирају утрошене количине опасних материја на радним местима, као и да о томе обавештавају саветника за безбедност и здравље;
14. да код сваке повреде запосленог одмах обавесте саветника за безбедност и здравље;
15. да код тешке, колективне или повреде на раду са смртним исходом зауставе рад на радном месту где се повреда догодила, до доласка овлашћених органа ради вршења увиђаја;
16. да сарађују са саветником за безбедност и здравље по свим питањима везаним за безбедност и здравље на раду;
17. да организују радни процес тако да запосленом буде обезбеђена безбедност и сигурност при раду;
18. да одмах пријаве сваку могућу опасност или појаву која може да угрози безбедност и здравље, директору и саветнику за безбедност и здравље;
19. да, ако запослени одбије да ради када сматра да му прети непосредна опасност по живот и здравље, одмах предузме све мере да се недостаци отклоне;
20. да поднесе пријаву против запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, који не користи средства личне заштите или одбије да поступи

по упутствима и процедурама за безбедан рад;

21. да удаље са радног места запосленог који је под дејством алкохола или других опојних средстава;

22. да предлажу директору мере и активности за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду у својим организационим целинама;

23. одговорани су за стање и спровођење мера безбедности и здравља на раду у свом организационом делу и својим организационим јединицама.

Саветник за безбедност и здравље на раду

Члан 10.

Саветник за безбедност и здравље на раду обавља следеће послове:

1. спроводи и учествује у поступку процене ризика.
2. учествује у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад, програма обуке представника запослених и програма обуке руководиоца;
3. врши контролу и даје предлоге послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, хемијских материја и личне заштитне опреме;
4. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
5. организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине;
6. организује превентивне и периодичне прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација;
7. предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радним местима са повећаним ризиком;
8. прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца;
9. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним болестима, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
10. пријављује сваку повреду на раду и професионалну болест инспекцији рада;
11. попуњава образац извештаја о повреди на раду и професионалној болести и исти доставља организацији надлежној за здравствено осигурање;
12. организује и спроводи обуку:
 - запослених и других лица у складу са овим законом,
 - представника запослених,
 - руководиоца;
13. припрема процедуре и упутства за безбедан и здрав рад и контролише њихову примену;
14. забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад
15. организује лекарске прегледе запослених;
16. сарађује и координира рад са здравственом установом која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;
17. сарађује са представницима запослених и Одбором за безбедност и здравље на раду по свим питањима у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
18. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца;
19. прати промену прописа и врши усклађивање аката послодавца, прати стандарде и технички напредак у области безбедности и здравља на раду.
20. саветник за безбедност и здравље на раду је дужан да непосредно и посредно свакодневно прати, контролише и извештава послодавца о примени мера за безбедност и здравље код послодавца у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца.
21. саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да у писаној форми извести послодавца и представника запослених о забрани рада на радном месту или употребу средства за рад, у

случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад

22. ако послодавац, и поред забране наложи запосленом да настави рад или употребу средства за рад, саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да о томе извести надлежну инспекцију рада.

23. саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да континуирано усавршава знања у области безбедности и здравља на раду.

Саветник за безбедност и здравље на раду, који је именован за обављање послова безбедности и здравља на раду, не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са законом.

Одељење за послове јавних набавки и комерцијале

Члан 11.

Одељење за послове јавних набавки и комерцијале се стара да при набавци тражи и обезбеди опрему за рад и опрему за личну заштиту, само ако је усаглашена са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако је означена у складу са прописима и ако је прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација (атестно-техничку документацију, упутства, сертификати, лиценце и др.) на српском језику.

Одељење за послове јавних набавки и комерцијале се стара да при набавци опасних материја добављачи доставе и безбедносне листе за дате материје.

Одељење за послове јавних набавки и комерцијале је у обавези да по завршетку набавке преда сву техничку документацију, упутства, безбедоносне листе и др. руководиоцу организационе јединице за чије потребе је набавка извршена и саветнику за безбедност и здравље на раду.

Служба за техничке и други сличне послове

Члан 12.

Стара се о исправности инсталација и опреме. Врши редовно одржавање и сервисирање објеката, инсталација и уређаја, у циљу обезбеђивања сигурних услова за рад. Радници службе за техничке послове су дужни да сваку интервенцију на опреми за рад и инсталацијама упишу у сервисну свеску. Уколико уоче било какву неправилност или квар на опреми за рад или инсталацијама који би могао да угрози живот или здравље запослених дужни су да о томе одмах обавесте свог руководиоца и да предузму све потребне мере да се неправилност отклони или да се та опрема за рад искључи из радног процеса.

Референт противпожарне заштите

Члан 13.

Здравствени центар Прокупље, као правно лице, разврстан је у другу категорију угрожености од пожара. У Здравственом центру Прокупље одређено је лице – референт ЗОП, задужено за организацију и спровођење превентивних мера заштите од пожара, на основу Закона заштите од пожара и подзаконских прописа.

Запослени

Права запосленог

Члан 14.

1. Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на радном месту на које је одређен, као и да се обучи за њихово спровођење.
2. Запослени има право да послодавцу даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду.
3. Запослени има право и обавезу да редовно контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити и прописима о безбедности и здрављу на раду.
4. Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује послодавац.
5. Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја здравствене установе која обавља делатност медицине рада којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Право запосленог да одбије да ради

Члан 15.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
2. ако му послодавац није обезбедио прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове за рад на радном месту са повећаним ризиком;
3. ако у току обуке за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање, на радном месту на које га је послодавац одредио;
4. дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцени здравствене установе која обавља делатност медицине рада такав рад могао да погорша његово здравствено стање;
5. на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду;
6. ако није издата дозвола за рад на оним радним местима где то законски прописи налажу

У случајевима из става 1. овог члана, запослени може да се писаним захтевом обрати послодавцу ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако послодавац не поступи по захтеву у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а послодавац сматра да захтев запосленог није оправдан, послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Када му прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину, а да о том свом поступку или намери одмах и без одлагања обавести непосредног руководиоца.

Обавезе запосленог

Члан 16.

1. запослени је дужан да долази на рад у прописано радно време у нормалном телесном и психичком стању (одморан за рад, да није под утицајем алкохола и опојних средстава и др.);
2. запослени је дужан да води рачуна о сопственој безбедности и здрављу на раду, као и о безбедности и здрављу других лица на која може да утиче његов рад у складу са обуком за безбедан и здрав рад и упутствима за безбедан и здрав рад добијеним од послодавца;
3. запослени је дужан да одговорно и са пуном пажњом обавља радне задатке;
4. запослени је дужан да се придржава прописаних мера за безбедност и здравље на раду и да средства личне заштите користи у складу са њиховом наменом као и свих процедура и упутстава службе у којој ради;
5. пре почетка и на крају рада запослени је дужан да провери радно место, исправност сигурносних уређаја, опреме за рад и личних заштитних средстава;
6. о уоченим недостацима, кваровима или другим појавама које би могле да угрозе здравље и безбедност на раду, запослени је дужан да одмах обавести свог руководиоца;
7. запослени је у обавези да присуствује обуци и провери знања путем тестова и усменог испитивања из безбедности и здравља на раду;
8. запослени је дужан да правилно рукује оруђем за рад и опасним материјама, да поступа по постојећим процедурама и упутствима, као и да примењује све мере за безбедан и сигуран рад;
9. запослени је у обавези да ради на начин како је то технологијом процеса рада утврђено;
10. своје радно место запослени мора да одржава чистим и уредним;
11. запослени не сме да самоиницијативно обавља послове који нису у склопу његових радних задатака и за које није обучен;
12. запослени је дужан да одмах пријави повреду на раду непосредном руководиоцу или одговорном лицу за безбедност и здравље на раду;
13. запослени је дужан да одмах пријави повреду на раду колеге, који то није у могућности да учини, непосредном руководиоцу или одговорном лицу за безбедност и здравље на раду;
14. запослени има обавезу да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести послодавца, односно непосредног руководиоца о неправилностима, опасностима, штетностима или о другим недостацима у спровођењу мера безбедности и здравља на раду који би на радном месту могли да угрозе његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених и других лица;
15. ако послодавац после добијеног обавештења не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава саветника за безбедност и здравље на раду, представника запослених и/или одбор;
16. запослени је дужан да сарађује са послодавцем, руководиоцима и саветником за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на коме ради;

Члан 17.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, не користи средства личне заштите, одбије да поступи по упутствима непосредног руководиоца или је под утицајем алкохола или других опијата, може бити удаљен са радног места и даље санкционисан.

Посебна права, обавезе и мере за заштиту младих, жена које раде на радним местима са повећаним ризиком који би могао да угрози остваривање материнства, особа са инвалидитетом и запослени код којих је утврђена професионална болест

Члан 18.

Послодавац је дужан да обезбеди да запослена за време трудноће, породиља или запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година, особа са инвалидитетом и запослени код кога је утврђена професионална болест, и поред обуке за безбедан и здрав рад, буду у писаном облику обавештени о процени ризика на њиховом радном месту.

Члан 19.

Запослена жена за време трудноће, породиља или запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година, особа са инвалидитетом и запослени код кога је утврђена професионална болест не могу да раде прековремено, ноћу и на пословима на радним местима који су по налазу надлежног здравственог органа штетни за њихово здравље или здравље детета, осим на лични захтев уз сагласност послодавца.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Избор представника

Члан 20.

Запослени код послодавца имају право да изаберу једног или више представника запослених за безбедност и здравље на раду.

Најмање три представника запослених образују Одбор за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор).

Послодавац је дужан да у Одбор именује најмање једног свог представника, тако да број представника запослених буде већи за најмање један од броја представника послодавца.

Поступак избора и начин рада представника запослених и Одбора, број представника запослених код послодавца, као и њихов однос са синдикатом уређују се колективним уговором или споразумом закљученим између послодавца и представника запослених.

Послодавац је дужан да најмање једном представнику запослених за безбедност и здравље на раду омогући одсуство са рада у обављању послова његовог радног места у трајању од најмање пет часова рада месечно с правом на накнаду зараде која се обрачунава и исплаћује у истом износу као да је радио на пословима радног места, као и да обезбеди техничко-просторне услове у складу са просторним и финансијским могућностима, ради обављања активности представника запослених.

Члан 21.

Послодавац и представник запослених и/или Одбор и синдикат, дужни су да међусобно сарађују о питањима безбедности и здравља на раду, у складу са овим законом и другим прописима.

Обавеза консултовања

Члан 22.

Послодавац је дужан да запосленима, представнику запослених и/или Одбору омогући да буду консултовани унапред и благовремено у вези:

1. свих мера које утичу или могу да утичу на безбедност и здравље запослених;
2. организовања послова безбедности и здравља на раду
3. доношења аката који се односе на безбедност и здравље на раду;
4. планирања и организовања обуке из безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да представнику запослених и Одбору омогући увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду.

Обавеза информисања

Члан 23.

Послодавац је дужан да запослене или представнике запослених и/или Одбор упозна са:

1. ризицима на радном месту у радној средини и превентивним мерама безбедности и здравља на раду и активностима које се односе на технолошки и радни процес код послодавца;
2. предузетим мерама инспекције рада;
3. евиденцијама о повредама на раду и професионалним болестима и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;
4. предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље запослених.

Права запослених, представника запослених и Одбора

Члан 24.

Запослени, представник запослених и/или Одбор имају право да:

1. послодавцу дају предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;
2. захтевају од послодавца да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;
3. захтевају вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматрају да послодавац није спровео одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду, присуствују инспекцијском надзору, као и да поднесу примедбе и запажања.

Запослени, представник запослених и/или Одбор не смеју да буду стављени у неповољан положај због својих активности.

IV ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 25.

Обука за безбедан и здрав рад врши се у циљу упознавања запослених са свим врстама ризика, опасностима и штетностима на радном месту на којем запослени обавља своје послове и конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика и програмом обуке за безбедан и здрав рад.

Послодавац је дужан да изврши обуку запосленог за безбедан и здрав рад у следећим случајевима:

1. код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
2. премештаја на друге послове;
3. приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад;
4. код промене радног процеса;
5. периодично на три године, а на радним местима са повећаним ризиком једном годишње;
6. у случају тешке повреде на раду, смртне повреде на раду или колективне повреде на раду са тешком или смртном повредом на раду, послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од осам дана од настанка повреде изврши додатну обуку запослених на том радном месту у организационој јединици где се повреда догодила, са обавезом обавештавања свих запослених; Обука запослених за безбедан и здрав рад врши се у току радног времена, а трошкове оспособљавања сноси послодавац.

Обавеза обуке запослених из области безбедности и здравља на раду односи се на све запослене без обзира на стручну спрему, радно искуство, функцију коју врши и слично, а неодазивање или несарадња запослених сматра се тешком повредом радне обавезе.

Члан 26.

Припрему за спровођење обуке запослених за безбедан и здрав рад обавља саветник за безбедност и здравље на раду у сарадњи са руководиоцима.

Пре почетка обуке запослених за безбедан и здрав рад доноси се Програм обуке за безбедан и здрав рад заснован на Акту о процени ризика.

Ако запослени обавља послове на више радних места, обука се врши за свако радно место, односно све послове у оквиру тих места.

У случају када, на основу уговора, споразума или по било ком другом основу, обављају рад запослени код другог послодавца, а који су под надзором и руковођењем Здравственог центра Прокупље, саветник за безбедност и здравље на раду је дужан да и те запослене обучи за безбедан и здрав рад, као и да врши контролу примене мера за безбедност и здравље на раду.

Члан 27.

Обука запослених за безбедан и здрав рад обавља се теоријски и практично.

У поступку обуке за безбедан и здрав рад запослени се упознаје са законским прописима из области безбедности и здравља на раду, интерним актима и процедурама из ове области, као и са процењеним ризицима и мерама за њихово отклањање и са својим правима, обавезама и одговорностима.

Ако се у радном процесу захтева додатна обука, спроводи се додатно обучавање запосленог у складу са захтевима прилагођеним на радном месту, путем обавештавања, инструкција, мејлова, обавештења и др. у писаној форми.

Након теоријске обуке спроводи се провера знања писаним путем, кроз решавање теста а све то обавља се на радном месту и у радно време.

Саветник за безбедност и здравље на раду организује, учествује и присуствује теоријској обуци запосленог за безбедан и здрав рад.

Непосредни руководилац спроводи практичну обуку запосленог која се састоји од упознавања запосленог са процедурама и упутствима за рад која се односе на радно место на ком ради, обуке за руковање опремом за рад и опремом за личну заштиту на раду. Практични део знања односно усвајање потребних практичних вештина на радном месту, проверава се путем непосредног испитивања односно праћења на месту рада и оценом радних поступака од стране руководиоца.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад који раде са специфичним опасностима поверава се акредитованим установама за обуку за дате опасности/штетности.

Члан 28.

Обуку руководиоца, представника запослених за безбедност и здравље на раду и чланова одбора за безбедност и здравље на раду припрема и спроводи саветник за безбедност и здравље на раду кроз упознавање са законским прописима и правима и обавезама из ове области.

Члан 29.

Евиденција о запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад води се на прописаним обрасцима у складу са Законом.

Члан 30.

Запослени може самостално да учествује у радном процесу ако се након провере знања утврди да је оспособљен за обављање радних задатака на радном месту.

V ПРОЦЕНА РИЗИКА

Члан 31.

Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању

могућу меру.

Послодавац је дужан да обезбеди да мере утврђене актом о процени ризика буду интегрисане у све активности послодавца и на свим нивоима.

Послодавац је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности или штетности и промене нивоа ризика у радном процесу, увођења новог радног места и нове технологије и промене услова радне средине.

Акт о процени ризика заснива се на утврђивању опасности и штетности на радном месту у радној средини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.

Лекарски прегледи запослених на радним местима са повећаним ризиком

Члан 32.

Послодавац је дужан да актом о процени ризика, на основу непристрасне оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада, одреди посебне здравствене услове које морају испуњавати запослени на радним местима са повећаним ризиком.

Послодавац је дужан да здравственој установи из делатности медицине рада коју ангажује обезбеди услове за самостално и непристрасно обављање послова заштите здравља запослених.

Послодавац је у обавези да запослене на радним местима са повећаним ризиком шаље на претходне и периодичне лекарске прегледе.

Претходне и периодичне лекарске прегледе за запослене на радним местима са повећаним ризиком организује саветник за безбедност и здравље на раду односно одговорно лице за спровођење мера заштите од јонизујућег зрачења, у роковима предвиђеним законом.

Лекарски прегледи запослених на радним местима која нису са повећаним ризиком

Члан 33.

Послодавац је дужан да запосленом који рад обавља ноћу више од трећине радног времена, у складу са законом, обезбеди претходни и периодични лекарски преглед.

Запосленима који више од половине радног времена раде на опреми са екраном послодавац је дужан да обезбеди периодичан лекарски преглед код офталмолога.

Послодавац је према Закону о безбедности саобраћаја дужан да запослене који у току рада користе службено возило упућује на периодичне лекарске прегледе.

VI ОБЈЕКТИ НАМЕЊЕНИ ЗА РАД, ИНСТАЛАЦИЈЕ И СРЕДСТВА ЗА РАД И РАДНА СРЕДИНА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

Члан 34.

Објекти намењени за рад с радним и помоћним просторијама у њему (подови, зидови, прозори, врата, степеништа, ограде и рукохвати, рампе, кровови, прилази, тоалети, природна и вештачка расвета, грејање и хлађење простора и др.) и средства за рад морају се одржавати у исправном стању а да притом не угрожавају безбедност и здравље радника, а поједине инсталације, опасна средства за рад и услови радне средине морају се периодично контролисати ради утврђивања да ли су на њима примењени прописи из безбедности и здравља на раду.

Члан 35.

Послодавац обезбеђује редовно одржавање средстава за рад у исправном стању, како ангажовањем сопствених кадрова тако и ангажовањем овлашћених правних лица.

За периодичну проверу инсталација, опасне опреме за рад и услова радне средине ангажују се одговарајућа правна лица са лиценцом.

Члан 36.

За исправност и одржавање опреме за рад и вођење и чување сервисних свески одговорни су запослени задужени за одржавање, запослени који користе опрему као и непосредни руководиоци.

Средства за рад

Члан 37.

Послодавац може да запосленима изда на употребу опрему за рад само ако је усаглашена са прописаним техничким захтевима, ако је означена у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација (техничка документација и упутство за рад на српском језику), што је Одељење за послове јавних набавки и комерцијале у обавези да нагласи у техничкој спецификацији приликом спровођења јавне набавке.

Члан 38.

Опрема за рад која подлеже редовним проверама у Здравственом центру Прокупље:

- електричне инсталације
- опрема под притиском (аутоклави, вентили сигурности и манометри на аутоклавима и котловима)
- унутрашње гасне инсталације
- пп опрема
- громобранска инсталација
- лифтови
- рендген апарати
- аутодизалица
- медицинска опрема која се користи у Здравственом центру Прокупље, а која подлеже редовној метролошкој провери и оверавању (апарати за мерење крвног притиска, медицински термометри, ваге).

Редовне провере опреме за рад врше се у роковима предвиђеним прописима.

Организовање редовних прегледа опасне опреме за рад и инсталација одговорност је саветника за безбедност и здравље на раду, референта противпожарне заштите и одговорног лица за спровођење мера заштите од јонизујућег зрачења.

Члан 39.

Уколико се у току прегледа опреме установи да на опреми нису примењени прописи за безбедан и здрав рад, руководиоца је дужан да је искључи из употребе до отклањања неправилности, поновног прегледа и добијању извештаја о исправности опреме.

Медицинска опрема која подлеже редовној метролошкој провери и оверавању

Члан 40.

Медицинска опрема која се користи у Здравственом центру Прокупље која подлеже редовној метролошкој провери и оверавању је следећа:

- апарати за мерење крвног притиска,
- медицински термометри
- ваге и др.

Организовање редовне провере и оверавања опреме одговорност је саветника за безбедност и здравље на раду.

Старање о исправности опреме, коришћењу само оверене опреме и вођењу евиденције о оверавању опреме обавеза је непосредних руководиоца.

Испитивање услова радне околине

Члан 41.

Испитивање услова радне околине ради се на основу плана и програма мониторинга услова радне околине израђеног од стране правног лица са лиценцом.

Организовање периодичног испитивања услова радне околине у Здравственом центру Прокупље одговорност је саветника за безбедност и здравље на раду.

VII ОПАСНЕ ХЕМИЈСКЕ МАТЕРИЈЕ

Члан 42.

Приликом набавке опасних материја увек, ако то техничке могућности дозвољавају, опасан производ треба заменити безбеднијом алтернативом.

Опасне хемикалије су обележене ознакама (пиктограмима) и писаним упозорењима на амбалажи. Оне могу бити: јако отровне, отровне, штетне, нагризајуће (корозивне), надражујуће, експлозивне, оксидативне, запаљиве, самозапаљиве и опасне по животну средину.

Код набавке опасних хемикалија обавеза Одељења за послове јавних набавки и комерцијале је потраживање безбедносних листи које су произвођачи или добављачи опасних хемикалија у обавези да доставе на српском језику.

Одељење за послове јавних набавки и комерцијале прослеђује безбедносни лист руководиоцу организационе јединице у којој се употребљава опасна хемикалија и саветнику за безбедност и здравље на раду.

Члан 43.

Руководиоци су у обавези да све запослене који раде са опасним материјама обавесте о томе где се у организационој јединици држе безбедносни листови како би сви могли у сваком тренутку да имају увид у њих. Непосредни руководиоци су у обавези да обезбеде све мере које произилазе из безбедносног листа.

Непосредни руководиоци не смеју дозволити рад са опасном материјом уколико не поседују безбедносни лист за опасну материју и уколико нису обезбеђене мере које произилазе из њега. Вођење евиденције о потрошњи опасних хемикалија на радном месту у току рада је одговорност саветника за безбедност и здравље на раду. Руководиоци су у обавези да податке о дневној потрошњи опасних хемикалија достављају саветнику за безбедност и здравље на раду, једном месечно.

Такође су у обавези да обавесте саветника за безбедност и здравље на раду о свакој промени код коришћења опасних материја (набавка нових опасних материја, промене количине опасне материје која се користи на радном месту итд.).

VIII РАДНА ОДЕЋА, ОБУЋА И СРЕДСТАВА ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 44.

У зависности од процењених ризика на радним местима запосленима се даје на коришћење радна одећа, обућа и лична заштитна средства.

Опремање запослених радном одећом, обућом и опремом за личну заштиту утврђено је општим актом установе.

Употреба средстава за рад и личне заштитне опреме

Члан 45.

Послодавац је дужан да запосленима обезбеди и изда на употребу средства за рад и личну заштитну опрему у исправном стању и на којима су примењене прописане мере за безбедност

и здравље на раду и да обезбеди контролу њихове употребе у складу са наменом. Послодавац је дужан да спроведе обуку запослених за правилно коришћење личне заштитне опреме.

Документација за опрему за рад и личну заштитну опрему

Члан 46.

Послодавац може да запосленима изда на употребу опрему за рад и личну заштитну опрему, само ако је усаглашена са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација. Послодавац је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан и здрав рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за употребу опреме за рад.

Вођење евиденције о задужењу радне обуће и одеће и личних заштитних средстава

Члан 47.

Евиденцију о издавању радне одеће, обуће и средстава и опреме за личну заштиту води непосредни руководиоци. Непосредни руководиоци су у обавези да приликом задуживања запослених попуне образац евиденције о задужењу радне одеће, обуће и средстава и опреме за личну заштиту на раду. Збирне податке о укупном задужењу радне обуће, одеће и личних заштитних средстава руководиоци достављају саветнику за безбедност и здравље на раду.

Члан 48.

Запослени су дужни да радну одећу, обућу и средства и опрему за личну заштиту на раду носе, чувају и одржавају. Запослени су дужни да наменски користе радну одећу, обућу и средства и опрему за личну заштиту на раду приликом обављања радних задатака. Ако запослени одбије да користи радну одећу, обућу и средства и опрему за личну заштиту или их користи ненаменски, чини тежу повреду радне обавезе.

IX ПРИЈАВА ПОВРЕДА НА РАДУ И ПРОФЕСИОНАЛНИХ ОБОЉЕЊА

Члан 49.

Повредом на раду сматра се повреда запосленог која се догоди у просторној, временској и узрочној повезаности са обављањем посла по основу кога је осигуран, проузрокована непосредним и краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, наглим променама положаја тела, изненадним оптерећењем тела или другим променама физиолошког стања организма.

Повредом на раду сматра се и повреда коју запослени претрпи при обављању посла на који није распоређен, али који обавља у интересу послодавца код кога је запослен.

Повредом на раду сматра се и повреда коју запослени претрпи на редовном путу од стана до места рада или обрнуто, на путу предузетом ради извршавања службених послова и на путу предузетом ради ступања на рад, као и у другим случајевима утврђеним законом.

Професионалне болести су одређене болести настале у току осигурања, проузроковане дужим непосредним утицајем процеса и услова рада на радним местима, односно послова које је запослени обављао.

Члан 50.

Запослени је дужан да одмах, по збрињавању повреде, пријави повреду на раду непосредном руководиоцу који о томе одмах обавештава саветника за безбедност и здравље.

Запослени је дужан да одмах пријави повреду на раду колеге, који то није у могућности да

учини због тежине повреде.

Запослени је дужан да одмах по добијању мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест о томе обавести непосредног руководиоца и саветника за безбедност и здравље.

Члан 51.

Саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да одмах по сазнању о повреди или професионалном обољењу пријави повреду на раду или професионално обољење надлежној инспекцији рада и припреми потребну документацију за даље поступање у датом случају.

Саветник за безбедност и здравље на раду дужан је да изврши анализу повреда на раду и, кроз извештај послодавцу, да предлог мера за спречавање или смањење ризика од повређивања.

Члан 52.

Запослени који не пријави повреду на раду одмах по збрињавању повреде, непосредном руководиоцу, не може да оствари право поступања послодавца по основу повреда на раду.

Осигурање од повреда на раду и професионалних болести

Члан 53.

Послодавац је дужан да запослене осигура за случај повреда на раду и професионалних болести, ради обезбеђивања накнаде штете.

Финансијска средства за осигурање падају на терет послодавца.

XI СВАКОДНЕВНО ПРАЋЕЊЕ И КОНТРОЛА ПРИМЕНЕ МЕРА ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД НА РАДНИМ МЕСТИМА

Члан 54.

Саветник за безбедност и здравље на раду је дужан да непосредно (кроз обилазак радних места) и посредно (преко извештаја који достављају непосредни руководиоци) свакодневно прати, контролише и извештава послодавца о примени мера за безбедност и здравље.

Члан 55.

Обавеза свих запослених је да свакодневно сагледавају своја радна места и да у случају уочених недостатака и неправилности о томе одмах известе непосредног руководиоца.

Непосредни руководиоци су у обавези да свакодневно прате, контролишу и извештавају саветника за безбедност и здравље на раду о примени мера за безбедност и здравље на раду.

Члан 56.

Када саветник за безбедност и здравље на раду, у поступку контроле или на основу извештаја од запослених и руководиоца, утврди да на радним местима и у радној средини нема недостатака, констатује у извештају директору да нису уочени недостаци из области безбедности и здравља на раду.

Обавеза саветника за безбедност и здравље на раду је да свакодневно извештава директора о контроли примене мера за безбедан и здрав рад.

XII ЕВИДЕНЦИЈЕ ИЗ ОБЛАСТИ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 57.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

1. радним местима са повећаним ризиком, запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених који обављају те

- послове;
2. повредама на раду и професионалним болестима;
 3. запосленима обученим за безбедан и здрав рад и правилно коришћење личне заштитне опреме;
 4. запосленима изложеним биолошким штетностима групе 3 и/или групе 4;
 5. запосленима који су изложени карциногенима или мутагенима, хемијским материјама и азбесту, као и о здравственом стању и изложености;
 6. извештају о примени мера за безбедност и здравље на раду;
 7. извршеним прегледима и проверама опреме за рад и прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација;
 8. извршеним испитивањима услова радне средине;
 9. издатој личној заштитној опреми.

За вођење и чување евиденција из области безбедности и здравља на раду одговоран је саветник за безбедност и здравље на раду.

ХИИ ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 58.

На све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и других прописа који регулишу ову материју.

Члан 59.

Послодавац је у обавези да обезбеди да сви запослени буду упознати са Правилником о безбедности и здрављу на раду на тако што ће предметни Правилник бити објављен на огласним таблама и на сајту Здравственог центра Прокупље.

Члан 60.

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду Опште болнице „Др Алекса Савић“ бр.1578 од 23.05.2012.године и Правилник о безбедности и здрављу на раду Дома здравља Прокупље бр.1061 од 22.08.2011.године

Члан 61.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли и званичној интернет страници здравствене установе.

**ВД ПРЕДСЕДНИКА
ПРИВРЕМЕНОГ УПРАВНОГ ОДБОРА
ЗДРАВСТВЕНОГ ЦЕНТРА ПРОКУПЉЕ**

Др Вукоје Маричић

Овај правилник објављен је на огласној табли и званичној интернет страници Здравственог центра Прокупље, дана 21 . 06 .2024.године.